

BACKGROUND REPORT

PRAGUE PRAŽSKÝ
STUDENT STUDENTSKÝ
SUMMIT

UNEP

Nadměrný rybolov

1. Nástin problému

1.1. Ryby - komodita číslo 1

Vody oceánů a moří pokrývají více než 3/4 rozlohy planety a žije v nich až 80 % živočišných druhů světa. Úroveň biodiverzity oceánů je nesrovnatelná s jakýmkoli jiným prostředím na Zemi. Nejen proto jsou světové vody klíčové pro život všech lidí a jejich nezávadný stav je nezbytný pro zachování základních lidských potřeb. Rybolov je výhradním zdrojem obživy a příjmu pro více než 200 milionů obyvatel planety, z nichž velká část žije v rozvojových státech. Ryby navíc představují pro každého pátého člověka na Zemi hlavní zdroj bílkovin a jejich spotřeba neustále roste.¹ Z dostupných dat vyplývá, že roku 2009 dosáhla 17 kg na osobu za rok, v celkové spotřebě 145 milionů tun. Zároveň jde o světově nejvíce obchodovanou potravinářskou komoditu s obratem 102 miliard amerických dolarů.

Zatímco obliba ryb vytrvale stoupá, uspokojení tohoto růstu poptávky je stále obtížnější.² Nárůst rybolovu v druhé polovině 20. století byl dramatický, dosáhl 400 %.³ V důsledku čehož, v kombinaci s dalšími příčinami, je dnes asi 32 % rybích populací, což odpovídá až 70 % rybím druhům, částečně nebo zcela vyčerpáno.⁴ Nadměrný rybolov, který je hlavní příčinou úbytku a vyčerpání lovišť, je svým rozsahem a důsledky největší výzvou současné správy pobřežních a hlubokých vod. Fenomén s prostou definicí – lov ryb v míře přesahující jejich přirozenou schopnost obnovy – má za následek obtížně řešitelné problémy.⁵ Celá loviště na východním pobřeží Kanady a severovýchodním pobřeží USA byla zcela vyčerpána, následkem čehož lidé na nich závislí přišli o zdroj obživy. Populace tresky, štikozubce, platýze a mořského jazyka klesly v severním Atlantiku o 95 %.⁶

Ačkoli byly některé rybí populace obnoveny na udržitelnou úroveň, úplná náprava je možná jen tehdy, pokud zůstanou loviště netknutá. Nejen, že taková obnova je pro již vyčerpaná loviště a v nich žijící rybí populace obtížná, ale nedostatek jednoho druhu narušuje potravní řetězec a celkovou stabilitu ekosystému, což může v konečném důsledku zcela změnit jeho povahu a výskyt jednotlivých druhů ryb.

¹ Overfishing: a threat to marine biodiversity [online], www.un.org/events/tenstories/06/story.asp?storyID=800, poslední přístup 29. 10. 2011.

² Kinver, Mark. Global fish consumption hits record high [online], www.bbc.co.uk/news/science-environment-12334859, poslední přístup 29. 10. 2011.

³ Overfishing [online], see-the-sea.org/topics/commerce/overfishing.htm, poslední přístup 29. 10. 2011.

⁴ [Ibid.](#)

⁵ Sustainable Fisheries [online], marinebio.org/oceans/conservation/sustainable-fisheries.asp, poslední přístup 29. 10. 2011

⁶ Overfishing: a threat to marine biodiversity [online], www.un.org/events/tenstories/06/story.asp?storyID=800, poslední přístup 29. 10. 2011.

1.2. Historická perspektiva

Rybaření je, řečeno formou klišé, staré jako lidstvo samo. Izotopová analýza muže Tianuan v oblasti východní Asie je důkazem pravidelné konzumace čerstvých ryb již před 40 000 lety. Nálezy jeskynních maleb a v době kamenné i harpun a háčků, dokládají využití ryb i v průběhu dalších let až do dnešní doby. Vznik většiny základních technik, používaných dodnes, se datuje do období neolitu.⁷ Navzdory celosvětovému rozšíření a podobné či dokonce větší závislosti na rybolovu, nedocházelo k vyčerpání lovišť až do průmyslové revoluce. Teprve začátek 19. století s masivním využitím velrybího oleje v lampách je svědkem decimace rybích populací. Podobně byly již na začátku 20. století vyhubeny běžně konzumované tresky, sledi a kalifornské sardinky. Skutečně dramatické období nadměrného rybolovu však začíná až po druhé světové válce. Celosvětová snaha zvýšit dostupnost a snížit ceny potravin bohatých na bílkoviny, vedla v druhé polovině 20. století k nárůstu tonáže rybářských flotil.⁸ Spolu s podporou politiků, dostupnými půjčkami a dotacemi došlo k masivnímu nárůstu počtu lodí v rybářských flotilách až na úroveň, která o 250 % převyšuje nejvyšší možnou udržitelnou kapacitu světových lovišť.⁹ V důsledku ekonomických změn došlo i k sociálnímu posunu, kdy nadnárodní rybářské společnosti nahradily místní rybáře v zásobování mořskými produkty, a světoví spotřebitelé si naopak zvykli na levné a široce dostupné ryby. Nicméně roční výlov ryb od počátku 90. let stagnuje právě kvůli biologicky (ryby se nestíhají obnovovat) nebo ekonomicky (lov se nevyplácí) vyčerpaným lovištím.¹⁰

Zatímco ryb neustále ubývá, jejich spotřeba roste (viz níže). Nepoměr mezi vstupy a výstupy celého odvětví kompenzuje bezprecedentní nárůst průmyslového chovu ryb (akvakultury). Téměř polovina ze 17 kg roční spotřeby ryb na osobu jde na vrub akvakultuře, přičemž nárůst ze 700 g na 7 800 g mezi lety 1970 a 2008 dokládá strmý rozvoj průmyslového chovu (roční tempo růstu průměrně 6,6 %). Vzhledem k tomu, že počet velkých oceánských ryb klesl do dnešní doby na 10% předprůmyslové úrovně, bude-li současná praxe pokračovat, veškerá světová loviště do roku 2048 zkolabují.¹¹ Akvakultura tedy představuje budoucnost rybářského průmyslu. Tato perspektiva však s sebou nese kromě výhod i nepřehlédnutelná rizika (rybí parazité, šíření nemocí, znečištění vody, únik invazivních druhů).

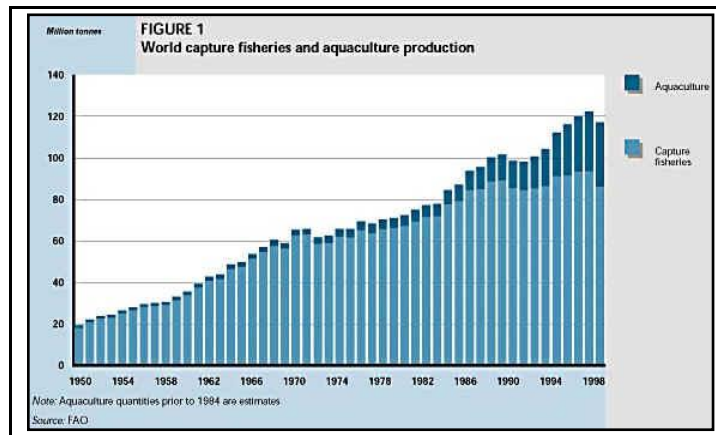
⁷ History of fishing [online], en.wikipedia.org/wiki/History_of_fishing, poslední přístup 29. 10. 2011.

⁸ Overfishing: Plenty of fish in the Sea? Not Always [online], ocean.nationalgeographic.com/ocean/critical-issues-overfishing/, poslední přístup 29. 10. 2011.

⁹ Sustainable Fisheries [online], marinebio.org/oceans/conservation/sustainable-fisheries.asp, poslední přístup 29. 10. 2011.

¹⁰ Overfishing: Plenty of fish in the Sea? Not Always [online], ocean.nationalgeographic.com/ocean/critical-issues-overfishing/, poslední přístup 29. 10. 2011.

¹¹ Overfishing: Plenty of fish in the Sea? Not Always [online], ocean.nationalgeographic.com/ocean/critical-issues-overfishing/, poslední přístup 29. 10. 2011.

Nepoměr růstu spotřeby a výlovu (rozdíl kompenzuje akvakultura)¹²

2. Otázka pod drobnohledem

2.1. Vodní ekosystémy

Vodní ekosystémy se dělí na vnitrozemské, pobřežní a mořské. Vnitrozemské můžeme dále klasifikovat buď jako přírodní nebo regulované, umělé. Do první skupiny patří např. potoky, řeky, bažiny, mokřady, záplavová území, jezera a další. Mezi umělé se řadí přehrady, rybníky, rýžová pole, zavlažovací kanály a jiné. Ačkoli pokrývají jen 1 % zemského povrchu, jsou domovem více než 100 000 vodních druhů a 10 000 druhů ryb, což představuje 40 % všech jejich druhů. Jedná se o velmi dynamické prostředí, která jsou úzce provázána se sezónními změnami teplot a srážek v okolním suchozemském prostředí. Proměnlivost vodního prostředí a nárazový přísun potravy předjímají pro vodní organismy dělení roku na období vysoké produktivity a mortality. Stav okolního prostředí má přímý vliv na stav vnitrozemských ekosystémů, které tak z hlediska biodiverzity patří mezi nejvíce poškozené. Vysoušení, regulace a využívání vody vedly globálně ke ztrátě 50 % vnitrozemských vodních ploch (mimo velká jezera), což spolu s průmyslovým a zemědělským znečištěním poškodilo jak vnitrozemské, tak pobřežní ekosystémy. Naopak budování zavlažovacích kanálů, rybníků, rýžových polí i přehrad částečně kompenzuje ztrátu efektu přirozených ekosystémů. Na vnitrozemských ekosystémech přímo závisí 61 milionů lidí.¹³ Pobřežní a mořské ekosystémy zahrnují pobřežní vody (včetně estuár a lagun), korálové útesy, kontinentální šelfy, otevřené oceány a polární oceány. Pobřežní vody tvoří přechod mezi vnitrozemskými a mořskými ekosystémy. Existuje mezi nimi silná vazba, v rámci které jsou pobřežní vody významně ovlivňovány přilehlými vodními toky, které do nich ústí. Představují tak hojný zdroj ryb a mořských plodů, neboť do nich proudí živiny z delt, zároveň jsou ohroženy říčním znečištěním. K pobřežním vodám patří i estuáry a laguny, které jsou podobně jako pobřežní rybníky a jezera zásobárnami brakické (poloslané) vody,

¹² Overfishing [online], <http://see-the-sea.org/topics/commerce/overfishing.htm>, poslední přístup 31.10.2011.

¹³ Inland aquatic ecosystems [online], www.fao.org/fishery/topic/3541/en, poslední přístup 29. 10. 2011.

obsahují dostatek živin a právě pro svůj velký ekonomický význam jsou hlavním předmětem sporu nadnárodních společností a místních rybářů.

Kontinentální šelfy jsou mělká moře s hloubkou do 200 metrů, obzvláště bohatá na vodní živočichy. Množství živin z řek a delt činí šelfy hojné na ryby, jsou tedy předmětem intenzivního rybolovu, stejně tak jako vleklých sporů rybářů. Zatímco velké flotily loví i v hlubších oblastech šelfů, místní rybáři se omezují pouze na mělké části, ve kterých dochází ke střetům. Variabilita prostředí podléhá variabilitě přilehlých vnitrozemských toků.

Korálové útesy převažují ve slaných tropických oblastech, kde sluneční záření dosáhne na útesotvorné korály. Jedná se o křehké ekosystémy, životně důležité pro ostrovní země, velmi bohaté na biodiverzitu a těžce zasažené pobřežními odpady. Ničivý dopad mají rovněž rybářské postupy užívající výbušnin a jedů (např. kyanid). Útesy jsou důležitým zdrojem obživy pro místní rybáře.

Otevřená moře a oceány spolu s polárními oblastmi zabírají největší vodní plochu a objem vodních ekosystémů. Jejich hloubka je proměnlivá, pohybuje se od 200 metrů po téměř 12 kilometrů v nejhlubších příkopech. Často se v oceánech vyskytují mořské hory, které nacházejí v posledních letech ekonomické využití. O udržitelnosti takového využití však panují pochyby. Horní vrstvy jsou čeřeny vlečnými sítěmi a dlouhými vlasci. Specifikem polárních moří je jejich výrazná sezónní variabilita ovlivněná vodními proudy.¹⁴

2.2. Vliv rybaření na stav lovišť a ekosystémů

Nadměrné nebo velice intenzivní rybaření může snížit objem rybí biomasy pod hranici biologické či ekonomické udržitelnosti. Dochází tak k ovlivnění cílového druhu, druhů na něm závislých (predátoři) či těch, kteří jsou v potravním řetězci níže. Ovlivněny jsou trofické vztahy v ekosystému stejně tak jako celé životní prostředí. Následky pak mohou být lehce napravitelné, obtížně napravitelné nebo zcela ireverzibilní. Mezi rybářskou činností, která má nepříznivý dopad na životní prostředí, patří následující:

2.2.1. *Dlouhodobý nadměrný rybolov* v určité oblasti mění její druhovou a genetickou rozmanitost, což může vést k postupnému úbytku velkých, dlouhověkých predátorů s vysokou tržní hodnotou a nárůstu malých hlubokomořských druhů nacházejících se níže na potravním žebříčku, stejně tak jako větších ryb jednoho druhu na úkor menších rybek stejného. Dochází tak v podstatě k "výlovu řetězce směrem dolů". Příkladem jsou ekosystémy v Severním a Žlutém moři a severním Atlantiku (George's Bank, Barentsovo moře), Thajském zálivu a jihovýchodní Austrálii, kde pozorujeme významné makroskopické změny.

2.2.2. Kontroverzní je rovněž *používání tradičních, avšak neselektivních sítí*, které neumějí zabránit zaplavení nechtěných ryb, mořských želv a ptáků. Výsledkem je velký podíl nechtěného úlovku nedospělých ryb, bentických živočichů, mořských

¹⁴ Coastal and marine ecosystems [online], www.fao.org/fishery/topic/3542/en, poslední přístup 29. 10. 2011.

savců, včetně zranitelných a ohrožených druhů. Ti jsou mnohdy mrtví vhažováni zpět do moře, neboť pro rybáře postrádají význam. Ačkoli je problém chápán spíš v kontextu ztráty, úlovku a výtěžku, představuje vážné riziko vyčerpání zvláště zranitelných populací, případně ohrožení dalších živočichů zbytečným vyhubením jejich potravních zdrojů. Jako příklad vezměme Severní moře, kde má nechtěný úlovek dopad na místní populaci ptactva, neboť až 30 % úlovku tvoří necílové druhy, které jsou mrtvé vrženy přes palubu, čímž ptáci přicházejí o potravu.¹⁵

2.2.3. *Ničivé rybářské postupy*, zejména používání hlubinných vlečných sítí (deep-sea trawling), ničí životní prostředí na dně, poškozovány jsou přitom všechny zde žijící druhy včetně hlubokomořských korálů, řas, hub a travin. Dopad takové činnosti nemusí být na první pohled na měkkém dně zřejmý, nicméně dlouhodobé rybaření, kdy je dno každoročně rozrýváno, v mnohém připomíná regulární orbu, ovšem se zcela opačným efektem. Nadto dochází k hubení živočichů a rostlin, které ještě neměly příležitost být objeveny a popsány vědeckou obcí. Podobně negativní dopady jako hlubinný lov má užívání kyanidů a výbušnin. Kyanid je oblíbenou metodou zejména u rybářů v jihovýchodní Asii, kde slouží k ochromení ryb v korálových útesech a jejich následnému odchytu do restaurací a pro akvarijní účely. Nejen že ryby pravděpodobně zemřou během několika následujících týdnů, ale takováto technika lovu je velmi nepříznivá pro křehký korálový ekosystém.¹⁶ V neposlední řadě situaci dále zhoršuje bezohledná likvidace staré techniky, která může mimovolně chytat ryby i poté, co byla záměrně opuštěna – praxi se říká „ghost fishing“.¹⁷

2.2.4. Samostatnou kapitolou pak je *nezákonné, nehlášené a neregulované rybaření* (angl. *illegal, unreported and unregulated fishing, IUU*), které představuje zvláště velké nebezpečí, neboť nepodléhá žádné mezinárodní či národní regulaci. Ztráty způsobené touto činností jsou odhadovány na 10 – 23,5 mld. amerických dolarů ročně. Samotný trend je důsledkem nedostatečné kontroly a vymáhání pravidel, zároveň však může být reakcí některých společností na příliš nízké kvóty, uzavírání lovišť a jejich špatný management. IUU představuje pro rybí populace často větší nebezpečí než běžná rybářská činnost, neboť podkopává snahu chránit ohrožené druhy, na něž má nezřídka devastující dopad.¹⁸

2.2.5. V neposlední řadě má na nadměrný rybolov vliv *politická a finanční podpora*, která je rybářům a rybolovu poskytována. Vlády EU, USA, Japonska i dalších zemí poskytují masivní podporu svým flotilám, v důsledku čehož disponují nadměrnou kapacitou (viz výše) a dále přispívají ke zhoršování situace. Největší podíl má zmíněné Japonsko se 2-3 miliardami amerických dolarů ročně. Celkový objem podpory se odhaduje na 20 – 25 % hodnoty veškerého světového úlovku. Řešení

¹⁵ Impacts of fishery activities [online], www.fao.org/fishery/topic/12273/en, poslední přístup 29. 10. 2011.

¹⁶ Sustainable Fisheries [online], marinebio.org/oceans/conservation/sustainable-fisheries-2.asp, poslední přístup 29. 10. 2011.

¹⁷ Impacts of fishery activities [online], www.fao.org/fishery/topic/12273/en, poslední přístup 29. 10. 2011.

¹⁸ Kinver, Mark. Global fish consumption hits record high [online], www.bbc.co.uk/news/science-environment-12334859, poslední přístup 29. 10. 2011.

problému, který ohrožuje jak ryby, tak místní rybáře, do jejichž vod vplouvají zahraniční lodě, je velkou výzvou v rámci komplexního přístupu k problému.¹⁹

2.2.6. *Méně známé a diskutované aktivity*, které ze své podstaty mají nepříznivý dopad na rybí populace jsou dále: sportovní rybolov (např. sportovní rybáři v USA ulovili v 15 sezónách z 21 mezi lety 1981 – 2001 více velkých pobřežních žraloků než komerční flotily), únik nežádoucích organismů, patogenů a cizích druhů z rybářských lodí, biologické znečištění ze zpracování ryb na moři i na pobřeží, nepřímo pak klimatické změny z nadměrného pohybu lodí (výfukové plyny plavidel).²⁰

3. Nástin řešení

3.1. Možná řešení

Řešení zmíněných problémů není snadné, ale nelze je odkládat. Provozce příčin a důsledků přitom nelze rozetnout, nýbrž musí se rozplést. Jde o dlouhodobou výzvu regulátorům i rybářům, kteří musí mít jak etické, tak finanční pobídky, aby přijali patřičná opatření. Krokem vpřed je bezpochyby udržitelné rybářství, cesty k němu vedoucí je však třeba nadále hledat. Zlepšení správy lovišť, úprava souvisejících politik, omezení negativních dopadů rybaření a podpora udržitelného úlovku stojí v srdci takového přístupu. Regulace a zavádění kvót, případně vytyčování chráněných zón, musí jít ruku v ruce s vývojem technologií zvyšujících selektivitu lovu a omezující následnou likvidaci nechtěného úlovku. Zákaz vyhazování výbavy do moře a odstraňování již vyhozené je významným doplňujícím opatřením. Způsoby lovu, které ničí lokální životní prostředí musí být buď modifikovány, nebo zakázány.

Systémovou změnou pak může být zlepšení managementu lovišť. To zahrnuje především omezení celkové tonáže na úroveň, kterou ekosystém bezpečně snese, ochranu vyčerpaných lovišť, aby se mohla zotavit souběžně s ochranou zdravých lovišť, a aby nedošla stejného poškození v budoucnu. Dále pak posílení patřičné politiky – vytvoření náležitého právního rámce, podpora spravedlivějších přístupových dohod k lovištím, boj s pytláctvím.²¹

Spornou otázkou zůstává průmyslový chov ryb neboli akvakultura. Vzrůstající spotřeba ryb je již 20 let kryta pouze nárůstem akvakultury (viz výše). Nejintenzivněji probíhá průmyslový chov v asijsko-pacifickém regionu, který tvoří 89 % světové produkce ryb a 79 % jejich celkové hodnoty. Čína, světová jednička v produkci ryb, vyprodukovala v sádkách 32,7 z celkových 47,5 miliónů tun svého výlovu.²² Na

¹⁹ Fishing: Fishing Subsidies [online], www.worldwildlife.org/what/globalmarkets/fishing/subsidies.html, poslední přístup 29. 10. 2011

²⁰ Impacts of fishery activities [online], www.fao.org/fishery/topic/12273/en, poslední přístup 29. 10. 2011.

²¹ Improving fisheries management [online], wwf.panda.org/what_we_do/how_we_work/conservation/marine/sustainable_fishing/fisheries_management/, poslední přístup 29. 10. 2011.

²² Kinver, Mark. Global fish consumption hits record high [online],

nastalou situaci se lze dívat ze dvou úhlů. Pokud jde o zabezpečení dostatku ryb pro světový trh, praxe posledních let (velkochov ryb je starý desítky let) ukazuje realnost přijatého řešení. Z hlediska ekologie a zachování ekosystémů je to však praxe kontroverzní. Přenos druhů do nového prostředí, běžná součást rybního farmaření, přináší celou řadu problémů: konkurence nových druhů vedoucí k vyhubení místních, následný rozvrat potravních řetězců, genetické mutace živočichů, ztráta odolnosti a mrštnosti, přenos nemocí, fyzické narušení prostředí a jeho znečištění nadměrnou koncentrací metabolických produktů, pokles kvality samotných sádek v takovém prostředí.²³

3.2. Přijatá opatření

Boj s nadměrným rybolovem souvisí se stále zřetelnějšími projevy vyčerpání mnoha lovišť. V rámci Mezinárodního akčního plánu (*International Plan of Action - IPOA*) k Řízení kapacity rybolovu (*Management of Fishing Capacity*) přijatého v roce 1999 na půdě OSN, se jednotlivé státy zabývají nadbytečnou kapacitou flotil, včetně souvisejících problémů jako je nadměrný rybolov. Dále je v platnosti IPOA k IUU, která nastiňuje globální řešení a rovněž bojuje proti nadměrnému rybolovu. Důležitou roli hrají neziskové organizace, které upozorňují na problémy, hledají řešení, monitorují stávající situaci, případně zvyšují povědomí široké veřejnosti a vyvíjejí tlak na politiky. Za pozornost stojí zejména projekt ekolabelingu (certifikace produktu a udržitelnosti jeho loviště, označení původu, data úlovku), který přímo pomáhá zákazníkům zodpovědně nakupovat. I omezená iniciativa jednotlivých států může přispět ke zvrácení negativního trendu, např. země jako Norsko, Kanada, Island a Faerské ostrovy udávají směr skrze regulaci omezující likvidaci nechtěného úlovku do moře. Souběžně probíhá vývoj nových sítí a technologií obecně, které např. úspěšně snižují nechtěné úlovky delfínů v tuňákových lovištích. Úpravy vlasců snižují počet zachycených ptáků, přijetí IPOA k Omezení náhodného úlovku mořských ptáků (*Incidental Catch of Seabirds in Longline Fisheries*) tento stav může jedině podpořit. Některé země, např. Norsko, spustily programy na sběr ztracených sítí na mořském dně. Velice významné je vytyčování Mořských chráněných území (*Marine Protected Areas – MPAs*), dobrý úmysl však mnohdy maří neefektivní vymáhání práva, případně nadměrná kapacita flotil (a přehlížení pravidel). V západní a střední Africe dochází v součinnosti s Organizací pro výživu a zemědělství (FAO) k implementaci programů pro rozvoj životních podmínek rybářů. Spojené státy americké a Irsko vyžadují po rybářích vypracování studie o dopadech činnosti na životní prostředí (*Environmental Impact Statement*), australští rybáři naopak dobrovolně přijímají a zavádějí systémy environmentálního řízení (*Environmental management systems*).²⁴

²³ www.bbc.co.uk/news/science-environment-12334859, poslední přístup 29. 10. 2011.
Kinver, Mark. Global fish consumption hits record high [online],

²⁴ www.bbc.co.uk/news/science-environment-12334859, poslední přístup 29. 10. 2011.
Impact of aquaculture on environment [online], www.fao.org/fishery/topic/14894/en,
poslední přístup 29. 10. 2011.

3.3. Mezinárodní nástroje správy lovišť

Špatná situace světových lovišť spolu s oceány překračujícími hranice dovedly politiky k názoru, že účinná regulace je možná pouze na mezinárodním základě. Z tohoto důvodu vzniklo několik smluv, které se problematice přímo věnují. Zastřešující smlouvou, která řeší vymezení hranic, environmentální kontrolu, vědecký výzkum, rybaření, související ekonomické a sociální aktivity, technologie a zároveň urovnává mezinárodní spory, je Úmluva OSN o námořním právu (*United Nations Convention on the Law of the Sea, UNCLOS*), přijatá roku 1982. Vznik výlučných ekonomických zón (VEZ, angl. *Exclusive Economic Zones - EEZ*) byl nejvýznamnějším pokrokem na poli mezinárodní správy mořských lovišť ve druhé polovině 20. století. Oblasti do 200 námořních mil od pobřeží spadají v ekonomickém významu do správy pobřežního státu, který tak rozhoduje o jejich hospodářském využití, případném vpuštění cizích flotil, vědeckém výzkumu a jejich dalším rozvoji. Od r. 1982 vyhlásilo EEZ více než 80 států. Další významné smlouvy jsou: Smlouva OSN o rybích populacích (*United Nations Fish Stocks Agreement, 1995*), Kodex zodpovědného rybaření (*Code of Conduct for Responsible Fishing, 1995*).

Dalšími zdroji mezinárodní regulace jsou např.: *Agreement to Promote Compliance with International Conservation and Management Measures by Fishing Vessels on the High Seas Convention on Biological Diversity* (1992), *Convention on the Conservation of Antarctic Marine Living Resources* (1982), *World Heritage Convention* (1972) a další.²⁵

4. Výhled do budoucna

Široká veřejnost vnímá problém bezpochyby citlivěji než v minulosti, na což musí rybářii politici reagovat. Dochází nejen k vývoji, ale i ke stále většímu uplatňování progresivních technologií i ke zlepšování správy lovišť. Příznivé dopady ecolabelingu se začínají projevovat. Protiváhou všech dobře míněných opatření však nutně zůstává neustálý nárůst poptávky po komoditě. Regulace nestačí držet krok s obchodem. "Skutečnost, že nedošlo ke zlepšení stavů, je předmětem velkého znepokojení," říká odborník FAO na rybolov Richard Grainger.²⁶ "Procento vyčerpaných lovišť musí klesnout, situace se však podle všeho začíná alespoň stabilizovat."²⁷ Dualita současného stavu dokládá existenci přetrvávajícího problému. Populační trendy zdůrazňují jeho naléhavost. Řešení leží jen ve vašich rukou a příležitost se nemusí opakovat.

²⁵ Fisheries governance: background [online], www.fao.org/fishery/topic/13255/en, poslední přístup 29. 10. 2011.

²⁶ Fish consumption reaches all-time high [online], <http://www.fao.org/news/story/en/item/50260/icode/>, poslední přístup 31.10.2011.

²⁷ Fish consumptions reaches all-time high [online], www.fao.org/news/story/en/item/50260/icode/, poslední přístup 29. 10. 2011.

Zpracování: Michael Miňovský

Redakční úprava: Petra Pejchová, Votěch Fiala, Laura Havlová, Dominika Holečková, Filip Chráska, Tomáš Konečný, Jan Potucký, Thu Thuy Truong, Jan Zipser

Grafická úprava a tech. spolupráce: Zuzana Procházková

Odborná spolupráce: Výzkumné centrum AMO (ředitel JUDr. PhDr. Tomáš Karásek, PhD.)

Vydala Asociace pro mezinárodní otázky pro potřeby XVII. ročníku Pražského studentského summitu.

© AMO 2011

Model OSN

Asociace pro mezinárodní otázky,
Žitná 27, 110 00 Praha 1
Tel./fax: +420 224 813 460,
e-mail: summit@amo.cz,
IČ: 65 99 95 33

»www.amo.cz«

»www.studentsummit.cz«

TOP PARTNEŘI

GENERÁLNÍ PARTNER
MODELU OSN

HLAVNÍ PARTNER
MODELU OSN

OD KOMERČNÍ BANKY

HLAVNÍ PARTNER
MODELU NATO

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

MODEL NATO IS CO-SPONSORED BY
THE NORTH ATLANTIC TREATY ORGANIZATION

HLAVNÍ PARTNER
MODELU EU

Zastoupení
Evropské komise
v České republice

PARTNER ZAHÁJENÍ

PARTNER JEDNÁNÍ

UNIVERZITNÍ
PARTNER

DODAVATELÉ SLUŽEB

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

RESPEKT

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

PARTNER CHRONICLE

**Asociace
pro mezinárodní
otázky**
Association
for International
Affairs

Pražský studentský summit
projekt Asociace pro mezinárodní otázky